

Undervisningsbeskrivelse

Termin	June 2025
Institution	EUC Syd
Uddannelse	htx
Fag og niveau	Idéhistorie B
Lærer	Niels Christian Krogh Hansen (nch)
Hold	a24hx2y

Forløbsoversigt (7)

Forløb 1	Introduktion til faget
Forløb 2	Propaganda og kildekritik
Forløb 3	Etik
Forløb 4	Teknologi i globalt perspektiv
Forløb 5	Etik i videnskab og teknologi
Forløb 6	DIO
Forløb 7	Teknologi i globalt perspektiv, del 2

Forløb 1: Introduktion til faget

Forløb 1	Introduktion til faget
Indhold	Eleverne introduceres kort til faget og dets tre dele. Materiale: Model over faget fra https://emu.dk/htx/idehistorie/fagdidaktik/fagdidaktiske-overvejelser-i-idehistorie Model over faget fra Alex Young Petersen et al: 2. Idehistoriske tilgange, i: Idehistorie, Systime, red. 2024, https://idehistorie.systime.dk/ Anne Pilø Melillo et al: 70 Historiske genstande, Forlaget Columbus, 2020: 11 Dannebrog, s. 30-31 28 ISO-container, s. 64-65 34 Konservesdåse, s. 76-77 35 Korset, s. 78-79- 36 Landkort, s. 80-81 47 Mønt, s. 102-103
Omfang	2 lektioner / 2 timer
Væsentligste arbejdsformer	

Forløb 2: Propaganda og kildekritik

Forløb 2	Propaganda og kildekritik
----------	---------------------------

Indhold (1/2)	Som forberedelse til studieturens besøg i Theresienstadt startes faget ud med et forløb, der kredser om den centrale problemstilling om, hvordan man kan få almindelige borgere til at acceptere ellers ekstreme ting. I forløbets første del fokuseres på antisemitisme og folkedrab. Dette udforskes ud fra flere vinkler, herunder teorier om propagandas funktion samt Stantons teori om folkedrabets 10 stadier. Udbredelsen af film og radio i Mellemkrigstidens Tyskland inddrages også. I forløbets anden del fokuseres på mere nutidige vinkler på problemstillingen, herunder sociale mediers ekkokamre og filterbobler – her ses f.eks. på amerikansk politik, ligesom kinesisk statspropaganda inddrages. M- etode: Kildekritik, kontekstualisme, SCOT Big Think: “What is propaganda? Jason Stanley Explain It Like I’m Smart by Big Think”, YouTube, 04-11-2021, https://www.youtube.com/watch?v=T8L8tGErQP8 Propaganda-plakater: • Kina: https://chineseposters.net/gallery/e13-594 • USA: https://writing.upenn.edu/~afilreis/50s/is-this-tomorrow.html • Sovjet: https://repository.library.brown.edu/studio/item/bdr:89385/ • Storbritannien: https://www.iwm.org.uk/collections/item/object/37297 • Nordkorea: https://library.ucsd.edu/dc/object/bb4813506r • Italien: http://www.archiviograficaitaliana.com/project/226/s Propaganda-teorier: • Jacques Ellul – Propaganda: The Formation of Men’s Attitudes (uddrag) hentet fra https://theanarchistlibrary.org/library/jacques-ellul-propaganda • Gustave Le Bon – The Crowd: A Study of the Popular Mind (uddrag) hentet fra https://www.files.ethz.ch/isn/125518/1414_LeBon.pdf • Victor Klemperer – LTI, Lingua Tertii Imperii (uddrag) hentet fra https://archive.org/details/languageofthir0000klem • Hannah Arendt – The Origins of Totalitarianism (uddrag) hentet fra https://archive.org/details/the-origins-of-totalitarianism-hannah-arendt Solvej Berlau & Stine Thuge: Vejen til folkedrab. Før, under og efter Holocaust, Columbus, 2023 - Folkedrab – introduktion + kilde 1 (FN’s konvention), s. 14-21 - De 10 stadier, s. 24-29 Allison Marsh: Inside the Third Reich’s Radio (uddrag), IEEE Spectrum, 2021, https://spectrum.ieee.org/inside-the-third-reichs-radio Dmytro Rayevskiy og Kateryna Kobernyk: In 1945, German propaganda... (uddrag), Babel, 2024, https://babel.ua/en/amp/texts/105211-in-1945-german-propaganda-convinced-until-the-last-that-hitler-would-win-and-the-usa-would-pay-for-everything-sounds-familiar-here-s-how-the-nazis-used-it-and-what-happened-to-those-who-helped-them
-----------------------------	---

Indhold (2/2)	folkedrab.dk: Hvad er antisemitisme? folkedrab.dk, 2010, https://folkedrab.dk/temaer/holocaust-benaegtelse/hvad-er-holocaust-benaegtelse/hvad-er-antisemitisme Biographics: "Sefton Delmer: The Master of Black Propaganda", YouTube, 12-03-2019, https://www.youtube.com/watch?v=rt7B2LkFB6o WW2: "Hitler's screen idol - Leni Riefenstahl - WW2 Biography Special", YouTube, 12-08-2020, https://www.youtube.com/watch?v=VYjHpC2u7ck Joseph Goebbels - "Wollt ihr den totalen Krieg?" (Sportpalastrede, uddrag) hentet fra https://www.retorikforlaget.se/goebbels-enderlige-losning/#google_vignette og https://research.calvin.edu/german-propaganda-archive/goeb36.htm Tim Dickinson: "QAnon: How the Anti-Vaxxers Got Red-pilled" (uddrag), Rolling Stone, 10-02-2021, https://www.rollingstone.com/culture/culture-features/qanon-anti-vax-covid-vaccine-conspiracy-theory-1125197/ ABC News (Australia): "Exposing China's Digital Dystopian Dictatorship", YouTube, 2018, https://www.youtube.com/watch?v=eViswN602_k&t=8s S-uppl.: "KILDEKRITIK": Udarbejdet af lærer, på baggrund af Rigsarkivet https://www.sa.dk/wp-content/uploads/2016/01/Kildekritik_Rigsarkivet_2015.pdf og Rysensteen Gymnasium https://historiskmetode.weebly.com/levn-eller-beretning.html Alex Young Pedersen et al.: Idéhistorie - en grundbog, afsnit 2.1: Metodiske tilgange, underafsnit: Idéhistorie, om kontekstualisme, Systime, red. 2024, https://idehistorie.systime.dk SCOT: Louise Karlskov Skyggebjerg: Tilgange til teknologihistorie, hjemmeside, Teknologihistorie DTU, opdat. 09-09-2019, https://historie.dtu.dk/formidling/skolemateriale/teknologihistorie/scot og Alex Young Pedersen et al.: Metodiske tilgange, afsnit 2.1, underafsnittet Teknologihistorie, heri afsnittet SCOT, fra Idéhistorie - en grundbog, Systime, red. 2021, https://idehistorie.systime.dk Noter: LEKTIE: Læs vedhæftede tekst. Besvar derudfra følgende: 1) Hvad er definitionen på folkedrab, og hvorfra stammer denne definition? 2) Hvorfor er begrebet problematisk? Giv tre eksempler der viser, at folkedrab er et problematisk begreb. 3) Forklar ud fra kilde 1 til sidst i pdf'en og det, vi har lavet i engelsk-timerne, hvorfor f.eks. fordrivelsen af native Americans i USA's tidlige historie IKKE tæller som et folkedrab. LEKTIE: Læs om kontekstualisme - find teksten i idéhistorie -> toolbox Læg mærke til hvad der er relevante faktorer i hver af de fire kontekster Se også følgende video: https://www.youtube.com/watch?v=rt7B2LkFB6o
---------------	---

Omfang	16 lektioner / 16 timer
Særlige fokuspunkter	Fagmål: Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende Demonstrere viden om fagets identitet og metoder Holocaust og andre folkedrab Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie. Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, pararbejde, gruppearbejde

Forløb 3: Etik

Forløb 3	Etik
----------	------

Indhold (1/2)	Forløbet har til formål at give eleverne en grundlæggende indføring i forskellige etiske tilgange til naturvidenskab og teknologi - her læses Kant og Bentham som de traditionelle etikere og siden Hans Jonas som eksempel på en teknologietisk tilgang. Dette sker som optakt til SO-projekt med fagets deltagelse i foråret. Teori og metode: Etik Materialer: Etisk Råd: "Baggrundstekst: Hvad er etik?", 2013, http://www-etiskraad.dk/etiske-temaer/introduktion-til-etik/undervisning-til-gymnasieskolen/hvad-er-etik Mikkel Guldhammer Sparsø: "Kants pligtetik", i: Teknologi og filosofi 2: Teknologien og det moderne menneske", Systime, 2. oplag, 2016, s. 12-17 Mikkel Guldhammer Sparsø: "Benthams utilitarisme", i: Teknologi og filosofi 2: Teknologien og det moderne menneske", Systime, 2. oplag, 2016, s. 18-22 Mikkel Guldhammer Sparsø: "Hans Jonas - en teknologietik for menneskeheden", i: Teknologi og filosofi 2: Teknologien og det moderne menneske", Systime, 2. oplag, 2016, s. 32-35 Mikkel Guldhammer Sparsø: "Den klassiske etiks natursyn", i: Teknologi og filosofi 2: Teknologien og det moderne menneske", Systime, 2. oplag, 2016, s. 44-47 Mikkel Guldhammer Sparsø: "Hen imod en dybdeøkologi", i: Teknologi og filosofi 2: Teknologien og det moderne menneske", Systime, 2. oplag, 2016, s. 50-51 + kort uddrag af "Arne Næss", s. 52-53 Mikkel Guldhammer Sparsø: "Biocentrisk etik", i: Teknologi og filosofi 2: Teknologien og det moderne menneske", Systime, 2. oplag, 2016, s. 58 + kort uddrag af "Mickey Gjerris", s. 58-59 Case om donorbørn ud fra TV2's udsendelse Født som reservedel, 2013 - tilgængelig via mitCFU Case om regnskoven ud fra DR1's udsendelse Redningsplan for regnskoven, 2010 - tilgængelig via mitCFU Luan Nhu Vu & Amalie Rokkedal Simonsen: "Hvordan dyr har mere bevidsthed end man skulle tro", DR, 2024, https://www.dr.dk/nyheder/viden/natur/dagdroemmende-bananfluer-og-legesyge-bier-4-eksempler-paa-hvordan-dyr-har-mere Kåre Rysgaard Møller: "Forskere har lært grisenes sprog", DR, 2024, https://www.dr.dk/nyheder/indland/forskere-har-laert-grisenes-sprog-grise-fortaeller-om-stress-i-stalden Suzanne Simard: "How trees talk to each other", TED.com, 2016, https://www.ted.com/talks/suzanne_simard_how_trees_talk_to_each_other?subtitle=en
-----------------------------	---

Indhold (2/2)	Noter: LEKTIE: Opgave 4 fra i sidste uge om Hannah Arendts teori om det totalitære diktatur LEKTIE: Præsentationer om etik skal være klar LEKTIE: Læs om natur i klassisk etik (de første to sider i teksten, s. 44-45) og besvar opg. 2 i dokumentet fra i sidste uge.
Omfang	12 lektioner / 12 timer
Særlige fokuspunkter	Fagmål: Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende Demonstrere viden om fagets identitet og metoder Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, pararbejde, gruppearbejde, elevfremlæggelser

Forløb 4: Teknologi i globalt perspektiv

Forløb 4	Teknologi i globalt perspektiv
----------	--------------------------------

Indhold (1/2)	Forløbet handler om teknologiudvikling og -overførsel, særligt når en teknologi overflyttes fra et sted til et andet rent geografisk samt kulturelt. Det skal ses i sammenhæng med skoleårets sidste forløb, hvor eleverne arbejder med det samme emne, men mere selvstændigt. Forløbet indledes med, at den teoretiske ramme rides op – her arbejder eleverne med bl.a. postkolonial historie samt med begreber indenfor teknologiudvikling såsom appropriation. Derefter ses på flere forskellige cases med det formål at stille spørgsmål ved typiske opfattelser af historie og teknologi. Teori og metode: ANT, SCOT, teknologiudvikling Materiale: Introduktion til postkolonial historie fra: Anders Hassing & Christian Vollmond: Postkolonial historie, fra fortid til historie – Historiefagets identitet og metoder, 2. udgave, Columbus, 2017, s. 118-119 - Introduktion til David Edgertons brugsperspektiv på teknologi fra: Alex Young Pedersen et al.: Idéhistorie - en grundbog, Systime, red. 2025, afsnit 2.1: Metodiske tilgange, underafsnit: Teknologihistorie, https://idehistorie.systime.dk/?id=1 Alex Young Pedersen et al.: Idéhistorie - en grundbog, Systime, red. 2025, Kapitel 7: Teknologi fra lokal til global, https://idehistorie.systime.dk/?id=1 David Edgerton: The Shock of the Old, Oxford University Press, 2006, s. 82-85 Materiale til mini-fremlæggelser: Trekantshandel & Transatlantisk slavehandel - Ted Ed: https://www.youtube.com/watch?v=3NXC4Q_4JVg - Crash Course World History #24: https://www.youtube.com/watch?v=dnV_MTFEGIYN Neo-kolonialisme - What is neocolonialism? https://www.youtube.com/watch?v=D56E6DZgxl - Community of Common Destiny - Neocolonialism: https://www.youtube.com/watch?v=hDQ7C5cdzkQ Shashi Tharoor: Viewpoint: Britain must pay reparations to India, uddrag, The Guardian, 2015, https://www.bbc.com/news/world-asia-india-33618621 Tidslinje over verdens rigeste lande gennem historien: https://twitter.com/ErikSolheim/status/1615164501904564229?lang=da Suppl.: ANT: Louise Karlskov Skyggebjerg: Tilgange til teknologihistorie, Nyt fra teknologihistorie DTU, 2019, https://backend.orbit.dtu.dk/ws/portalfiles/portal/191906985/Nyhed-
-----------------------------	---

Indhold (2/2)	sbrev_TilgangeTeknologihistorie.pdf SCOT: Louise Karlskov Skyggebjerg: Tilgange til teknologihistorie, Nyt fra teknologihistorie DTU, 2019, https://backend.orbit.dtu.dk/ws/portalfiles/portal/191906985/Nyhedsbrev_TilgangeTeknologihistorie.pdf og Alex Young Pedersen et al.: Metodiske tilgange, afsnit 2.1, underafsnittet Teknologihistorie, heri afsnittet SCOT, fra Idéhistorie – en grundbog, Systime, red. 2025, https://idehistorie.systime.dk Noter: LEKTIE: Fremlæggelser om trekantshandel og neokolonialisme skal være klar - husk at aflevere PP
Omfang	9 lektioner / 9 timer
Særlige fokuspunkter	Fagmål: Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie. Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens Demonstrere viden om fagets identitet og metoder Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi
Væsentligste arbejdsformer	

Forløb 5: Etik i videnskab og teknologi

Forløb 5	Etik i videnskab og teknologi
Indhold	Etik i videnskab og teknologi: Nudging Fag: Design, teknologi, engelsk, idéhistorie Richard H. Thaler: The power of Nudges, for Good and Bad, New York Times, 2015, https://www.nytimes.com/2015/11/01/upshot/the-power-of-nudges-for-good-and-bad.html Materiale: https://da.wikipedia.org/wiki/Etik https://lederindsigt.dk/temaer/salg-marketing-og-kommunikation/for-og-imod-nudging/ https://videnskab.dk/kultur-samfund/nudging-er-ikke-kaerlige-puf https://www.etik.dk/etik/det-er-dybest-set-hjernevask The Ethics of nudging – YouTube video https://www.youtube.com/watch?v=MJHW-kTHbHas https://www.etik.dk/etik/er-det-manipulation-kommuner-med-sm%C3%A5-tricks-f%C3%A5r-borgere-til-%C3%A6ndre-adf%C3%A6rd
Omfang	Ingen lektioner
Særlige fokuspunkter	Fagmål: Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv Demonstrere viden om fagets identitet og metoder Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi Behandle problemstillinger i samspil med andre fag
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, projektarbejde

Forløb 6: DIO

Forløb 6	DIO
----------	-----

Indhold (1/3)	Forløbet handler om den udvikling, Danmark gennemgik i 1800-tallet. Her undervises i et udvalg af emner, som samtidig udgør dem, eleverne kan vælge imellem, når de skal skrive deres opgave. Undervejs introduceres eller genopfriskes et udvalg af tilgange, som eleverne kan inddrage i deres besvarelser. Afslutningsvis arbejder eleverne med hermeneutik til at runde forløbet af. Teori og metode: brud og kontinuitet, kontekstualisme, aktør og struktur, kildekritik Materiale: Perioden Christian Lund & Brian Dupont Larsen: På sporet af historien: Opslagsbog til historiefagets teori og metode, Systime, 2. udgave, 1. oplag, 2021, s. 25-28 Claus Møller Jørgensen: "Fra enevældig helstat til nationalstat, 1814-1914", video, Danmarkshistorien, Aarhus Universitet, 2020, https://danmarkshistorien.dk/perioder/fra-enevaeldig-helstat-til-nationalstat-1814-1914 (set 17. februar 2025) Arbejderbevægelsen Alex Young Pedersen et al.: Idéhistorie – en grundbog, afsnit 2.1: Metodiske tilgange, underafsnit: Idéhistorie, om kontekstualisme, Systime, red. 2025, https://idehistorie.systime.dk Louis Pio: "Maalet er fuldt!", 1872, Danmarkshistorien, Aarhus Universitet, red. 2011, https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/louis-pio-maalet-er-fuldt-1872 (set 17. februar 2025) Jesper Jørgensen & Niels Finn Christiansen: "Louis Pio", Lex: Danmarks Nationalleksikon, red. 2024, https://lex.dk/Louis_Pio (set 18. februar 2025) Tinna Ryom Petersen: "Louis Pio, 1841-1894", Danmarkshistorien, Aarhus Universitet, red. 2015, https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/louis-pio-1841-1894 (set 18. februar 2025) Grundloven Christian Lund & Brian Dupont Larsen: På sporet af historien: Opslagsbog til historiefagets teori og metode, Systime, 2. udgave, 1. oplag, 2021, s. 5-6 Rysensteen Gymnasium: "Analyseskema", Historisk Metode, u.å., https://historiskmetode.weebly.com/analyseskema.html (set 17. februar 2025) Anne Engelst Nørgaard: "Historiekanon 17: Grundloven 1849", Faktalink, 2018, https://faktalink.dk/emner/historiekanon-17-grundloven-1849 (set 18. februar 2025) Hanne Rasmussen & Kristian Hvidt: "Danmarks Riges Grundlov", Lex: Danmarks Nationalleksikon, red. 2024, https://lex.dk/Danmarks_Riges_Grundlov (set 18. februar 2025) C-
---------------	--

Indhold (2/3)	laus Møller Jørgensen: "Revolution, grundlov, forfatningskamp og massepolitik", Danmarkshistorien, 2020, https://danmarkshistorien.dk/perioder/fra-enevaeldig-helstat-til-nationalstat-1814-1914/revolution-grundlov-forfatningskamp-og-massepolitik (set 18. februar 2025) Nina Koefoed: "Valgret 1834-1915", Danmarkshistorien, Aarhus Universitet, red. 2011, https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/valgret-1834-1915 (set 18. februar 2025) Kvindes og tyendes valgret "KILDEKRITIK": Udarbejdet af lærer, på baggrund af Rigsarkivet https://kilderne.dk/wp-content/uploads/2020/02/Kildekritik_Rigsarkivet_Guldbog_2015.pdf og Rysensteen Gymnasium https://historiskmetode.weebly.com/levn-eller-beretning.html (set 16. marts 2025) Carl Ploug: Tale i Landstinget om kommunal valgret til kvinder, 1888, Danmarkshistorien, red. 2014, https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/carl-ploug-i-landstinget-om-kommunal-valgret-til-kvinder-1888 (set 10. marts 2025) Fredrik Bajer: Tale i Folketinget, 1888, Danmarkshistorien, red. 2011, https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/fredrik-bajer-i-folketinget-4-februar-1888 (set 10. marts 2025) Anna Ullman: "Det år kvinderne (og en masse mænd) fik valgret", Information, 2014, https://www.information.dk/kultur/2014/12/aar-kvinderne-masse-maend-fik-valgret (set 10. marts 2025) Nationalstaten Jacob Horn Møller: Ind i idéhistorie, afsnit: Hermeneutik, Praxis Forlag, 2023, https://indiidehistorie.praxis.dk/10026 (set 16. marts 2025) J. Th. Lundbye: "Efterårslandskab. Hankehøj ved Vallekilde", maleri, 1847, Wikimedia Commons, https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b4/Johan_Thomas_Lundbye_001.jpg (set 16. marts 2025) Jens Peter Munk: "Johan Thomas Lundbye", Lex: Danmarks Nationalleksikon, red. 2024, https://lex.dk/Johan_Thomas_Lundbye (set 16. Marts 2025) Aase Haubro Bitsch: Et yndigt land? Forestillinger om dansk identitet og det nationale i 500 år, Gads Forlag, 2002, s. 10-12 Lone Kølle Martinsen: "Kulturlivet I Danmark 1814-1849", Danmarkshistorien, Aarhus Universitet, red. 2014, https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/kulturlivet-i-danmark-1814-1849 (set 16. marts 2025) Noter: LEKTIE: Vi skal i dag repetere metoden kontekstualisme. Genlæs teksten om kontekstualisme i Toolbox + find de opgaver i Propaganda-forløbet, hvor vi arbejdede med metoden. Kig også disse opgaver igennem. LEKTIE: Læs om aktører og strukturer - teksten ligger i Toolbox. Du skal kunne: 1) Forklare begrebet aktør, 2) Forklare begrebet struktur, 3) Forklare forholdet mellem dem i historien
-----------------------------	---

Indhold (3/3)	LEKTIE: Lave aktør og strukturanalyse af Grundlovens indførelse. LEKTIE: Genlæs teksten om kildekritik i Toolbox. Du skal kunne forklare følgende begreber: - Afsender og modtager - Førstehånds- og andenhåndskilde - Primær og sekundær kilde - Tendens LEKTIE: Besvar de sidste to spørgsmål om interviewet fra i sidste uge. Læs desuden teksten om Hermeneutik - den er vedhæftet.
Omfang	11 lektioner / 11 timer
Særlige fokuspunkter	Fagmål: Idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab Demonstrere viden om fagets identitet og metoder Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens Behandle problemstillinger i samspil med andre fag
Væsentligste arbejdsformer	

Forløb 7: Teknologi i globalt perspektiv, del 2

Forløb 7	Teknologi i globalt perspektiv, del 2
----------	---------------------------------------

Indhold (1/2)	Forløbet er en fortsættelse af halvårets første forløb om teknologiudvikling og -overførsel. Indledningsvis repeteres central teori og metode, og derefter går forløbet over i et projektarbejde, hvor eleverne skal udarbejde egne problemformuleringer om selvvalgte emner, der hver er eksempler på teknologier, som overføres fra et sted til et andet, oftest i bearbejdet form. Projektets produkt er en mundtlig præsentation, enten i videoform eller som fremlæggelse for læreren, hvori eleverne præsenterer deres besvarelse af det udarbejdede projekt. Teori og metode: ANT, SCOT, teknologiudvikling Materiale: Eksempler på teknologiudvikling til repetition af teori og metode: 1. Kogning af pølser i elektrisk kedel https://www.reddit.com/r/redneckengineering/comments/11yisue/my_girl_boils_the_hotdogs_in_the_electric_kettle/ 2. Henrettelsesmetoder i USA https://theconversation.com/death-by-firing-squad-set-to-resume-in-the-us-but-no-matter-the-method-all-means-of-execution-come-with-a-troubling-history-251579 (uddrag) 3. ErgoDox EZ-tastatur https://ergodox-ez.com 4. Catfishing - https://www.buzzfeed.com/michaelabramwell/shocking-catfishing-stories (uddrag) 5. Jelly Key custom keycaps https://www.jellykey.com/my-jelly/ 6. Hvordan virker en dynamolygte? https://medium.com/on-technology/what-happens-when-you-switch-a-light-on-88550ae362f2 (uddrag) 7. Cykeltyper https://www.cycle2work.info/news/2019-02-20/choosing-the-perfect-bike-type 8. Graeme Obree https://www.nms.ac.uk/discover-catalogue/graeme-obree-breaking-records-on-a-homemade-bicycle (uddrag) Materiale til emner for elevernes oplæg: Emner, 1-2 personer Kayapo video: • Chip Brown: "Kayapo Courage", National Geographic, Jan. 2014, uddrag fra https://www.nationalgeographic.com/magazine/article/kayapo-courage • Columbia Center for Archaeology: "The Camera Is Our Weapon: Kayapó Video Warriors in the Amazon", Columbia University, 2020, https://archaeology.columbia.edu/kayapovideowarriors/ Telegraf til Kina: • Henrik Strube: "Den første telegrafkodebog på kinesisk", Dansk Kinesisk Forening, 2017, https://www.dansk-kinesisk.dk/2015/07/15/den-foerste-telegrafkodebog-paa-kinesisk/
---------------	--

Indhold (2/2)	• Ulug Kuzuoglu: "Codes of Modernity: Infrastructures of Language and Chinese Scripts In an Age of Global Information Revolution", doktorafhandling, Columbia University, 2018, uddrag, s. 42-47, uddrag fra https://academiccommons.columbia.edu/doi/10.7916/D8VM5VQN/download Mobiltelefonen i Kenya: • Frankline Kibuacha: "Mobile Penetration and Growth", GeoPoll, 2021, https://www.geopoll.com/blog/mobile-penetration-kenya/ • Harry McGee: "How the mobile phone changed Kenya", Irish Times, 2016, https://www.irishtimes.com/news/world/africa/how-the-mobile-phone-changed-kenya-1.2646968 • get.Africa: "What is M-PESA?", YouTube, 2020, https://www.youtube.com/watch?v=eTWJ5kqLU1o60 • 60 Minutes: "The Future of Money I 60 Minutes Archive", YouTube, 2024, https://www.youtube.com/watch?v=ezMsA6Dq_ng Emner, 3-4 personer Mata-tu i Kenya: • Bus-Planet: "Buses in Kenya", Bus-Planet, u.å., https://www.bus-planet.com/bus/bus-africa/Kenya/index.html • Kenda Mutongi: Matatu: A History of Popular Transportation in Nairobi, The University of Chicago Press, 2017, s. 3-12, uddrag fra Google Books https://books.google.dk/books?id=kHgkDwAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=kenda+mutongi&hl=da&sa=X&ved=2ahUKE • Sarah Williams et al.: "The digital matatu project: Using cell phones to create an open source data for Nairobi's semi-formal bus system", Journal of Transport Geography, vol. 49, 2015, s. 39-51, Abstract + 1. Introduction fra ScienceDirect https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0966692315001878#s0030 • Jonathan Kalan: "The technology modernizing Kenya's matatus", BBC News, 2013, https://www.bbc.com/news/business-24426676 Stilyagi • Stephen Coates: "The story of X-Ray Audio: What would you risk for the sake of music?", YouTube, 2015, https://www.youtube.com/watch?v=49aWAHqi200 • Eric Grundhauser: "Soviet Scenesters Used X-Rays to Record Their Rock and Roll", Atlas Obscura, 2015, https://www.atlasobscura.com/articles/soviet-scenesters-used-xrays-to-record-their-rock-and-roll • John Brownlee: "How Soviet Hipsters Saved Rock 'N' Roll With X-Ray Records", FastCompany, 2014, https://www.fastcompany.com/3032206/how-soviet-hipsters-saved-rock-n-roll-with-x-ray-records • Attila Nagy: "The Bizarre History of Early Music Piracy", Gizmodo, 2014, https://gizmodo.com/the-bizarre-history-of-x-ray-records-and-early-music-pi-1621176133 Noter: Vi arbejder videre med jeres lille projekt om selvvalgt teknologi. Alle grupper bør: 1) have læst oplægget, 2) have læst litteraturen, 3) have lavet problemformulering, 4) være startet på enten ANT eller SCOT
Omfang	10 lektioner / 10 timer

Særlige fokuspunkter	Fagmål: Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie. Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	